

‘Vrijwilligerswerk doet ertoe!’

Nota vrijwilligerswerk 2017-2019

d.d. 28 april 2017

**ALS ELKE VRIJWILLIGER
EEN STER KREEG**

**WERD HET NOOIT MEER
DONKER**

Loesje

Inhoud

Waarom deze nota?	3
Wat is vrijwilligerswerk?	3
Waarom is vrijwilligerswerk zo belangrijk?	4
Wat is de rol van de gemeente?	4
Wat zijn uw ervaringen met vrijwilligerswerk?	4
Hoe ondersteunt de gemeente het vrijwilligerswerk?	6
Wat wordt er met sommige acties bedoeld?	10
Mist u acties in deze nota?	12
Financiële paragraaf	13

Waarom deze nota?

Een samenleving kan niet zonder vrijwilligers. Mensen die zich inzetten voor een sportvereniging, voor de leefbaarheid in de buurt, in de zorg en bij de welzijnsactiviteiten. Allemaal leveren ze een onmisbare bijdrage. Daarom vindt de gemeente vrijwilligers erg belangrijk. Wat de vrijwilliger van de gemeente aan ondersteuning en waardering kan verwachten willen we opschrijven in deze nota vrijwilligersbeleid. En wat ons betreft is dit heel specifiek.

In deze beleidsnota laten we zien hoe we vrijwilligerswerk kunnen ondersteunen en bevorderen. We hebben onszelf drie doelen gesteld:

- Vrijwilliger en vrijwilligerswerk vinden elkaar -- VERBINDEN
- Vrijwilligers voelen zich ondersteund -- VERSTERKEN
- Het vrijwilligerswerk wordt meer gepromoot en gewaardeerd – WAARDEREN EN PROMOTEN

In de Sociaal Maatschappelijke Visie 'MUG aan zet' constateren we dat de rol tussen de gemeente, inwoners en andere partners verschuift. Aanpak en uitvoering verschuift van vóór inwoners naar dóór inwoners. In een vroeg stadium zijn we met verschillende partijen gaan praten. Deze gesprekken hebben geleid tot dit document. Deze nota is van ons allemaal.

Wat is onze wettelijke taak?

Het is een wettelijke taak dat de gemeente een plan vaststelt waarin staat hoe de gemeente maatregelen en voorzieningen treft om vrijwilligerswerk te stimuleren en te ondersteunen. We willen vrijwilligers zoveel mogelijk in staat stellen hun taken goed uit te kunnen voeren.

Voordat we meer inzoomen op de rol van de gemeente bij het ondersteunen van vrijwilligerswerk eerst kort wat meer informatie over vrijwilligers en vrijwilligerswerk. Wat is dit nu precies?

Wat is vrijwilligerswerk?

Vrijwilligerswerk is werk dat iemand onbetaald en onverplicht doet, voor anderen of voor de samenleving.

Je doet vrijwilligerswerk omdat je dit wilt doen, met je eigen motivatie. De motivatie geld verdienen past niet bij vrijwilligerswerk.

Vrijwilligerswerk kan georganiseerd of ongeorganiseerd zijn. Want, als je je buurvrouw een handje helpt is dit natuurlijk ook vrijwilligerswerk.

Vrijwilliger zijn...

Is vrijwillig
Maar niet vrijblijvend
Is verbonden
Maar niet gebonden
Is onbetaalbaar
Maar niet te koop
Is positief denken
Is positief doen
Met als doel
Voor jezelf en de ander
Een goed gevoel!

In 2014 doet 37% van de Nederlanders minstens één keer per jaar vrijwilligerswerk voor een maatschappelijke organisatie. Dit zijn 12.800 inwoners in de gemeente Berg en Dal. De ongeorganiseerde vrijwilligers zitten hier niet bij. Ongeveer driekwart van het vrijwilligerswerk bestaat uit uitvoerend-ondersteunend werk. En een kwart uit bestuurswerk.

Niet vergaderen maar doen

We zien dat het steeds lastiger is om vrijwilligers te vinden voor langdurig vrijwilligerswerk, zoals lid van een bestuur: **de bestuurlijke vrijwilliger**.

Vrijwilligers die makkelijker te vinden zijn noemen wij **de doe-vrijwilliger**. Deze vrijwilliger kan als volgt getypeerd worden:

- is bereid om een afgebakende klus uit te voeren.
- wil duidelijke afspraken maken over wat er van elkaar verwacht wordt.
- wil een resultaat zien (met evaluatie en terugkoppeling).

Er wordt bewuster voor vrijwilligerswerk gekozen

Vrijwilligers hebben verschillende motieven om vrijwilligerswerk te gaan doen. Een bijdrage leveren aan de maatschappij is een belangrijk motief. Maar ook het vergroten van persoonlijke kennis en de vele contacten zijn redenen om vrijwilligerswerk te doen.

De gemeente ziet de vergrijzing als een kans

Ouderen zijn steeds vitaler en vaak bereid om na hun pensioen vrijwilligerswerk op te pakken.

Waarom is vrijwilligerswerk zo belangrijk?

Vrijwilligerswerk is 'er voor elkaar zijn'. Vrijwilligerswerk vergroot het samenzijn en de betrokkenheid met je buurt, wijk, dorp en burens. Heel praktisch zorgt vrijwilligerswerk ervoor dat voorzieningen en organisaties blijven bestaan. Simpel, als er geen vrijwilligers zijn kan veel niet meer bestaan.

Ook zorgt vrijwilligerswerk voor zingeving. Je doet ertoe. Vervolgens ontwikkel je jezelf tijdens de werkzaamheden. Voorbeeld: Het Bevrijdingsmuseum in Groesbeek investeert veel in jonge vrijwilligers die na de studie niet meteen een baan kunnen vinden. Dit werk geeft de jongere een positieve impuls. Met als gevolg dat ze na een bepaalde periode tijdens een sollicitatie enthousiast over het vrijwilligerswerk zitten te praten. En als ze dan ergens aangenomen worden, is de vrijwilliger coördinator weer trots.

Wat is de rol van de gemeente?

De gemeente heeft een stimulerende en faciliterende rol. Voor inwoners om het mogelijk te maken om vrijwilligerswerk te doen. Voor organisaties die met vrijwilligers werken om voldoende vrijwilligers te krijgen en te behouden. De gemeente verbindt, versterkt, waardeert en promoot.

Dit doet de gemeente o.a. via de welzijnsinstelling Forte Welzijn. Hier is bijvoorbeeld het vrijwilligerssteunpunt ondergebracht.

Het kan zomaar zo zijn dat uw vereniging onze hulp niet nodig heeft in bijvoorbeeld de zoektocht naar nieuwe vrijwilligers. Of dat u als vrijwilliger zelf contact legt met een stichting waar u graag vrijwilligerswerk doet. Hartstikke mooi. Wat goed loopt hoeft niet veranderd of ondersteund te worden. Misschien kan de gemeente met andere vragen wel ondersteunen?

Wat zijn uw ervaringen met vrijwilligerswerk?

Om deze nota te schrijven zijn we met onze vrijwilligers en stichtingen/verenigingen in gesprek gegaan. Want, de praktijkkennis ligt hier. Waar loopt onze vrijwilliger tegenaan? Wat gaat goed? Wat kan beter? Naast de vele gesprekken is ook een enquête gestuurd naar alle

stichtingen/verenigingen waarmee wij een subsidierelatie hebben. Ook deze reacties hebben ons geholpen. Hieronder een korte samenvatting per onderwerp wat zoal naar voren komt.

Deze informatie hebben we uiteraard gebruikt bij het opstellen van concrete acties voor de gemeente. Deze acties komen later in deze nota aan bod.

Verbinden

Vooraf de vrijwillige functies voor een langere periode zijn moeilijk in te vullen. Onze stichtingen/verenigingen hebben moeite om vrijwilligers voor bestuursfuncties te vinden. Het vinden van vrijwilligers werkt het beste door mensen persoonlijk te vragen. Vrijwilligers worden voornamelijk in de eigen kring gevonden. Sport- en carnavalsverenigingen en fanfares hebben veel actieve leden.

Wat de gemeente voor de stichtingen en verenigingen kan betekenen bij het zoeken naar vrijwilligers wordt als lastig ervaren. Ook vooral omdat de eigen kring zo'n cruciale rol speelt. Een goed functionerende vacaturebank kan helpen. En dan juist ook een talentenbank. Zolang je maar per dorp kunt zoeken.

Elk jaar organiseert het Vrijwilligerssteunpunt van Forte Welzijn de DOE markt. Dit wordt vooral in Groesbeek gewaardeerd. Stichtingen/verenigingen uit Millingen aan de Rijn (hierna Millingen) geven aan dat dit voor hun weinig oplevert. Groesbeek is voor hen te ver. Potentiële vrijwilligers gaan niet van Millingen naar Groesbeek om bij de DOE markt te kijken voor leuk vrijwilligerswerk. Dit snappen we. Vandaar dat we voorstellen om de DOE markt op verschillende plekken te organiseren. We onderscheiden drie gebieden: (1) Groesbeek, Breedeweg en de Horst, (2) Berg en Dal, Heilig Landstichting, Beek en Ubbergen en (3) Ooij, Kekerdorp, Leuth en Millingen. Elk jaar wordt de DOE markt in een ander gebied georganiseerd. Dus: 1x in de drie jaar is de markt in uw gebied.

Ook wij hechten veel waarde aan deze DOE markt. Maar zien ook dat dit niet perse elk jaar in de kern nodig is. 1x in de drie jaar vinden we een mooie termijn.

Versterken

In bijna alle gesprekken kwam scholing van vrijwilligers aan bod. Zo is er de wens dat de gemeente het mogelijk maakt dat vrijwilligers een cursus kunnen volgen. Dit is vraaggericht: de vrijwilliger komt bij de gemeente met een verzoek voor een cursus. Deze cursus wordt vervolgens gemeente breed aangeboden, zodat ook andere vrijwilligers aan kunnen sluiten. Deze momenten kunnen ook aangepakt worden om eens met andere vrijwilligers ervaringen uit te wisselen. Deze wens kwam ook uit de gesprekken. Rond het thema van de cursus kan een breder gesprek en misschien ook een netwerk ontstaan.

Onze stichtingen/verenigingen hebben graag één contactpersoon bij de gemeente waar men met vragen terecht kan. Begrijpelijk. Die komt er dus ook.

Ook is er behoefte aan een gemeenschappelijke activiteitenkalender. Waarom? Het gebeurt vaak dat evenementen van verschillende stichtingen/verenigingen op dezelfde dag vallen. En dat is erg jammer. Want juist dit zijn dagen waarop nieuwe vrijwilligers gevonden worden. De vraag is gesteld of de gemeente een evenementenkalender kan faciliteren waarop iedereen zijn of haar evenement kan posten.

Een goed idee waar wij zeker over na willen denken. Dit willen we breder oppakken. Want naast dit soort evenementen worden er nog tal van andere evenementen georganiseerd door ondernemers en/of voor toeristen. Met de verschillende partijen gaan we dan ook kijken of we dit kunnen organiseren.

Er bestaat al wel een activiteitenagenda voor sportstimulering in onze gemeente. Dit wordt beheerd door het sportteam van Forte Welzijn. De buurtsportcoaches adviseren, coördineren en verbinden bij allerlei sportactiviteiten. Deze agenda ziet u via de volgende link:

<http://www.sportstimuleringbergendal.nl/agenda/maand/>.

Waarderen en promoten

Stichtingen en verenigingen geven aan dat de gemeente een belangrijke rol speelt in communicatie. Zowel als het gaat om waardering, maar ook het belang van vrijwilligerswerk. Een jaarlijks bedankje zal door vrijwilligers gewaardeerd worden. Als we vervolgens hierover verder praten blijkt wel dat het lastig is om als gemeente een bedankje te geven. Want, wie zijn er allemaal vrijwilligers? En bijvoorbeeld een cadeaubon is te duur.

Om het pragmatisch te houden kiezen we ervoor onze vrijwilligers jaarlijks met een ingezonden brief in de krant te bedanken.

Ook is veel gesproken over een vrijwilligersavond. Eén feestavond voor de hele gemeente werkt niet. Je gaat als vrijwilliger in Heilig Landstichting niet voor een feestavond naar Millingen. Ook horen we dat veel verenigingen/stichtingen dit zelf organiseren. Hartstikke mooi.

Om als gemeente een avond per kern te organiseren wordt erg kostbaar. Dit willen we dan ook niet gaan doen. We besteden liever geld aan het aanbieden van cursussen.

Uiteraard zijn er nog veel meer opmerkingen gemaakt. Hierboven bespraken we de opmerkingen die vaker terug kwamen, of die volgens ons erg treffend zijn. Als u alle reacties wil lezen neem dan contact op met beleidsmedewerker Jelle Blijham. Hij is bereikbaar op telefoonnummer 06 14 624 783.

Hoe ondersteunt de gemeente het vrijwilligerswerk?

We hebben concrete actiepunten opgehaald. Deze hebben we bekeken en getoetst op haalbaarheid. Op de volgende drie pagina's ziet u de acties die wij de komende jaren oppakken én waar u ons voor kunt bellen of op kan aanspreken.

Verbinden

Doel:

Vrijwilliger en Vrijwilligerswerk vinden elkaar.

1x in de 3 jaar wordt in een gebiedsteam de jaarlijkse DOE markt (vrijwilligersmarkt) georganiseerd.

Het vrijwilligerssteunpunt brengt Vrijwilligerswerk en vrijwilligers bij elkaar in een vacature- en talentenbank.

Acties:

Opbouwwerkers zijn de oren en ogen in de verschillende dorpen. Zij koppelen partijen aan elkaar.

Nagestreefd resultaat:

De gemeente maakt op verschillende manieren ontmoeting mogelijk.

Versterken

Ondersteunen

Doel:

De vrijwilliger voelt zich ondersteund.

Jaarlijks stellen we een cursusbudget beschikbaar zodat vrijwilligers zichzelf kunnen ontwikkelen.

Via de gemeente zijn alle vrijwilligers verzekerd.

Acties:

Door samen te werken met Rijk van Nijmegen Uitdaging worden stichtingen/verenigingen ondersteund door het beschikbaar stellen van materiaal, middelen en menskracht door regionale ondernemers.

Voor vragen over vrijwilligerswerk wordt binnen de gemeente één contactpersoon aangewezen. Hier is ook het vrijwilligerssteunpunt voor.

Nagestreefd resultaat:

De gemeente ondersteunt vrijwilligers om beter zijn/haar vrijwilligerswerk uit te (blijven) oefenen.

Waarderen en promoten

Doel:

Het vrijwilligerswerk wordt in het algemeen meer gepromoot en gewaardeerd.

Opbouwwerkers
activeren bewoners
in onze gemeente.

Jaarlijks bedanken we alle
vrijwilligers in een ingezonden
brief in de lokale krant.

Acties:

Regelmatig communiceren we op
de gemeentepagina over:

- de noodzaak van
vrijwilligerswerk;
- interviewen we een
vrijwilliger over zijn/haar
vrijwilligerswerk.

Nagestreefd resultaat:

Door de verschillende acties ondervinden vrijwilligers(organisaties) dat de gemeente het
doen van vrijwilligerswerk waardeert en promoot.

Wat wordt er met sommige acties bedoeld?

Verbinden

Het vrijwilligerssteunpunt

Hier meldt de vrijwilliger zich aan en kan men terecht met vragen of wensen over vrijwilligerswerk. Het steunpunt is een professionele vraagbaak voor activiteiten, behoeften en vacatures voor vrijwilligers. Maar ook voor informatie over contracten, verzekeringen, regelingen, werving en scholing.

Het steunpunt wordt door welzijnsinstelling Forte Welzijn beheerd en is op afspraak. Zie voor meer informatie de volgende website: <https://www.vrijwilligerswerk gelderland.nl/bergendal>.

Een vacature- en talentenbank

De vacaturebank is digitaal. Op de website kan de vrijwilliger zien welke vacatures er zijn. Stichtingen/verenigingen kunnen hier hun openstaande vacatures plaatsen.

Een talentenbank werkt net anders. Hier kunt u als vrijwilliger uw eigen talenten benoemen en kunnen stichtingen/verenigingen op u reageren. Dit doen ze als zij denken dat uw talenten aansluiten bij een beschikbare vacature.

Forte Welzijn heeft vanuit de gemeente de opdracht om een vacature- en talentenbank te organiseren en coördineren. U vindt deze via de website van het vrijwilligerssteunpunt. Zie de link hierboven.

Jaarlijkse vrijwilligersmarkt

Elk jaar organiseert het vrijwilligerssteunpunt de DOE markt (vrijwilligersmarkt). Verschillende stichtingen en verenigingen kunnen zichzelf promoten voor potentiële vrijwilligers.

Elk jaar wordt de DOE markt in een ander gebied georganiseerd. We onderscheiden drie gebieden: (1) Groesbeek, Breedeweg en de Horst, (2) Berg en Dal, Heilig Landstichting, Beek en Ubbergen en (3) Ooij, Kekerdorp, Leuth en Millingen. Dus: 1x in de drie jaar is de markt in uw gebied.

Opbouwwerkers

In de gemeente zijn verschillende opbouwwerkers actief. De opbouwwerkers hebben als taak om initiatieven van inwoners op gang te brengen. Ook worden initiatiefnemers ondersteund. De opbouwwerkers zijn er voor u. Allerlei vragen over vrijwilligerswerk of het starten van een bewonersinitiatief kunt u aan hen stellen. U komt in contact met de opbouwwerkers via Forte Welzijn. U kunt contact opnemen met Forte Welzijn via telefoonnummer (085) 040 60 66. U ontvangt dan de gegevens van de opbouwwerker in uw dorp.

Versterken

Jaarlijks stellen we een budget beschikbaar voor cursussen

Wij horen graag van u waar u als vrijwilliger tegenaan loopt. Wilt u een cursus volgen om zo uw vrijwilligerswerk beter uit te kunnen oefenen? Wij helpen u graag.

Wat zijn de voorwaarden? Dat het onderwerp ook voor andere vrijwilligers interessant is. Zodat ook zij mee kunnen doen aan de cursus en de cursus gemeente breed aangeboden kan worden. Hiermee hopen we ook juist bestuursleden te ondersteunen. Door, als hier behoefte aan is, bijvoorbeeld een cursus 'hoe ben ik een goede penningmeester' aan te bieden.

Een aanvraag kunt u indienen bij het vrijwilligerssteunpunt. Zie voor contactgegevens de volgende website: <https://www.vrijwilligerswerk gelderland.nl/bergendal>.

Via de gemeente zijn alle vrijwilligers verzekerd

De gemeente heeft een vrijwilligersverzekering afgesloten. Door deze verzekering zijn alle vrijwilligers tijdens het uitoefenen van de taken in enig organisatorisch verband (bijvoorbeeld een vereniging) verzekerd. U hoeft zich dus niet aan te melden voor deze verzekering. De vrijwilligersverzekering werkt als volgt: In eerste instantie wordt beroep gedaan op uw eigen verzekering(en). Als de dekking niet toereikend is, of als uw eigen verzekering niet alles dekt is de gemeentelijke vrijwilligersverzekering uw achtervang.

Er is ook een module opgenomen waarbij het bestuur van organisaties gevrijwaard wordt van risico's en aansprakelijkheden van en voor hun vrijwilligers. Dit wordt ook vaak bestuursaansprakelijkheid genoemd.

U bent verzekerd tijdens het uitoefenen van het vrijwilligerswerk. Maar houdt u er rekening mee dat op het moment dat u bijvoorbeeld als speler deelneemt aan een wedstrijd van uw club, doet u dit weliswaar vrijwillig maar is dit volgens de verzekeringspolis geen vrijwilligerswerk.

Organisaties met vrijwilligers hoeven zich niet van te voren aan te melden voor deze verzekering.

Wat is er allemaal verzekerd?

De gemeente heeft naast de basispolis ook de pluspolis afgesloten. Om zo ook de bestuurdersfuncties meer te ondersteunen. Zie hieronder uit welke verzekeringen de polis bestaat:

- Ongevallen en Persoonlijke Eigendommenverzekering Vrijwilligers (basispolis)
- Aansprakelijkheidsverzekering voor Vrijwilligers (basispolis)
- Verkeersaansprakelijkheidsverzekering voor Rechtspersonen (pluspolis)
- Aansprakelijkheidsverzekering voor Rechtspersonen (pluspolis)
- Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering voor Vrijwilligers (pluspolis)
- Rechtsbijstandverzekering voor Vrijwilligers (pluspolis)

Wilt u meer informatie over de vrijwilligersverzekering? Kijk dan eens op de website van de gemeente, op de volgende link:

http://www.bergendal.nl/inwoners/nieuws_42975/item/vng-vrijwilligerspolis_42535.html.

Samenwerking met Rijk van Nijmegen Uitdaging

De gemeente heeft zich aangesloten bij Rijk van Nijmegen Uitdaging. Dit is een bedrijsennetwerk dat verbindingen legt tussen het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. En vraag en aanbod aan elkaar matcht.

De stichting bemiddelt tussen maatschappelijke instellingen, burgerinitiatieven en bedrijfsleven. Het gaat om het delen en beschikbaar stellen van materiaal, middelen, menskracht, kennis en kunde. Dit alles met gesloten beurzen en over de grenzen van de gemeentes heen.

Bijvoorbeeld: Het kan zijn dat de plaatselijke voetbalclub op een bepaald moment juridische kennis mist. In de gemeente Wijchen zit een advocatenkantoor dat zich heeft aangesloten bij het netwerk. Dit biedt een aantal uren kennis en kunde aan waar de voetbalclub gebruik van kan maken. Een match is gemaakt.

Wilt u meer informatie? Kijk eens op <http://www.rijkvannijmegenuitdaging.nl/>.

Eén contactpersoon voor vragen over vrijwilligerswerk binnen de gemeente

Stichtingen en verenigingen die vaker contact hebben met de gemeente hebben binnen de gemeente al een contactpersoon. Ze weten wie ze moeten bellen.

Voor stichtingen/verenigingen die dit nog niet hebben, of (nieuwe) inwoners van onze gemeente die vragen hebben over vrijwilligerswerk is een contactpersoon beschikbaar voor vragen. Dit is beleidsmedewerker Jelle Blijham. Hij is bereikbaar op telefoonnummer 06 14624783.

Voor praktische zaken en vragen kunt u beter het vrijwilligerssteunpunt bellen en/of mailen. Zie voor contactgegevens de volgende website:
<https://www.vrijwilligerswerk gelderland.nl/bergendal>.

Waarderen en promoten

Bedanken vrijwilligers door ingezonden brief

De gemeente is erg blij met alle vrijwillige inzet. Wij willen dan ook graag jaarlijks onze vrijwilligers hiervoor bedanken. Dit willen we doen door een ingezonden brief op de gemeentepagina in de krant te plaatsen.

Deze brief sturen we ook naar de besturen van stichtingen en verenigingen waarmee wij een subsidierelatie hebben. Zij kunnen het vervolgens weer doorzetten naar de eigen vrijwilligers.

Communicatie op onze website en gemeentepagina

Wij willen aandacht geven aan vrijwilligerswerk. Dit doen wij o.a. door 1x in de twee maanden een interview met een vrijwilliger op de gemeentepagina te plaatsen.

Mist u acties in deze nota?

Als u acties of informatie mist in deze nota dan horen wij dat graag. Want, deze nota is nooit af. Samen met u willen we om de twee jaar de ondersteuning van vrijwilligers(werk) evalueren. Dan kunnen we acties verwijderen en/of anderen toevoegen. Zodat we de vrijwilligers en vrijwilligerswerk met het beschikbare budget zo goed mogelijk ondersteunen.

Financiële paragraaf

Een deel van de acties sluit aan bij andere opdrachten. Zo is o.a. het vrijwilligerssteunpunt en de organisatie van de DOE markt bij de welzijnsinstelling Forte Welzijn ondergebracht. Ieder jaar is €10.000 beschikbaar voor cursussen. Als dit niet op gaat kan een deel besteed worden aan extra communicatie (campagne) over vrijwilligerswerk in onze gemeente.

Hieronder ziet u per activiteit het beschikbare budget.

Activiteit	Budget
Budget voor cursussen	€10.000
Budget voor DOE markt	€750
Totaal	€10.750*

*Dekking budget eenmalige subsidies 5610003/4420090.